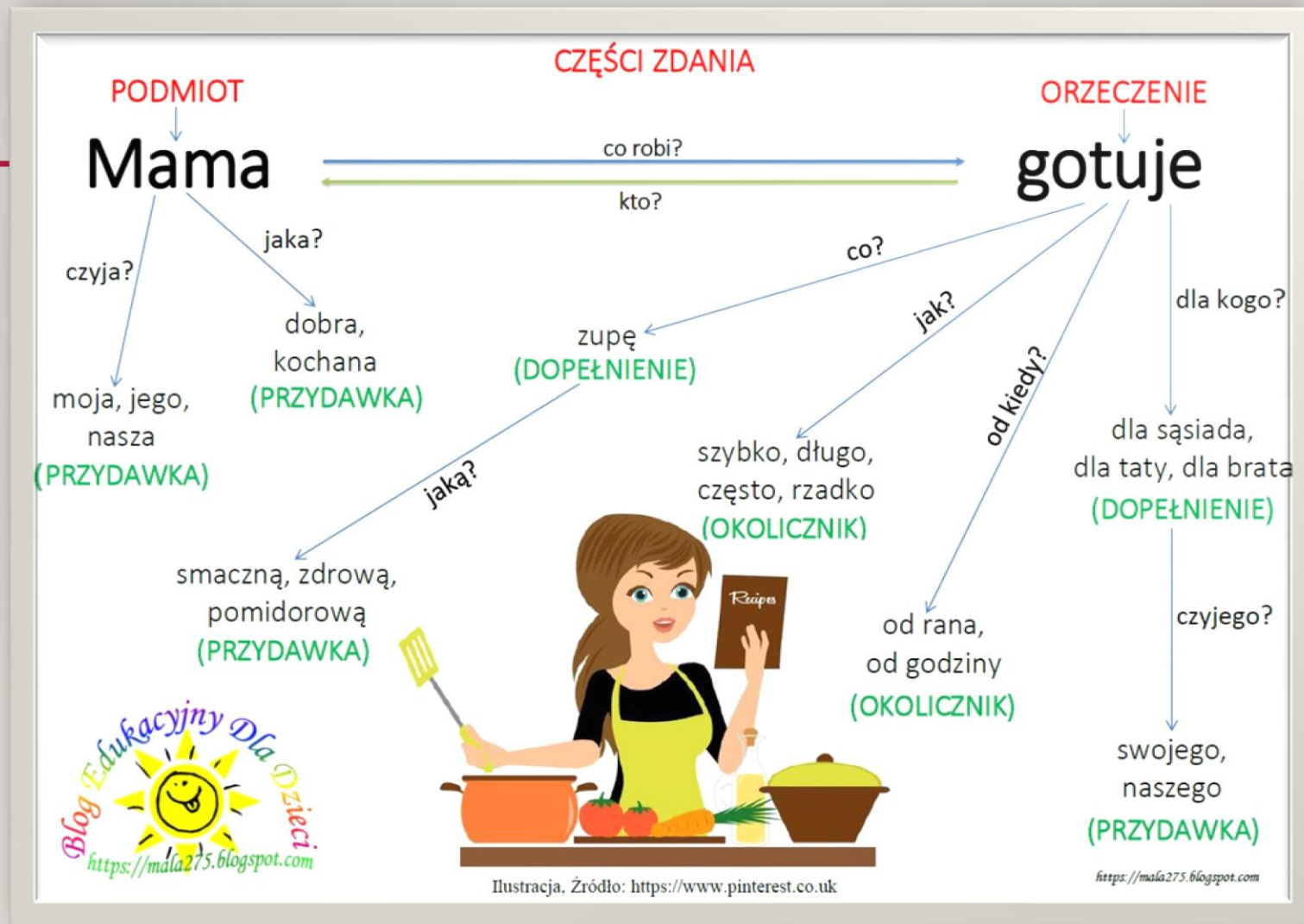

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI PRZED EGZAMINEM ÓSMOKLASISTY Z JĘZYKA POLSKIEGO

WYBRANE ZAGADNIENIA

SKŁADNIA

WYKRES ZDANIA POJEDYNCZEGO

ZDANIE ZŁOŻONE WSPÓŁRZĘDNE

ŁĄCZNE

i, oraz, tudzież, zarazem, także
Czytam książkę i słucham muzyki.

ROZŁĄCZNE

albo, lub, bądź
Zjem lody albo wypiję koktajl.

PRZECIWKAWNE

ale, lecz, a, jednakże, zaś, natomiast
Jestem zmęczony, lecz nadal idę.

WYNIKOWE

więc, zatem, toteż, dlatego
Pada deszcz, więc jest mokro.

ZDANIE ZŁOŻONE PODRZĘDNE

PODMIOTOWE

Zwycięży ten (kto?), kto pierwszy przybiegnie.

ORZECZNIKOWE

Mróz był taki (jaki?), że nos czerwieniał.

PRZYDAWKOWE

Szukam książek (jakich?), które mówią o sztuce.

DOPEŁNIENIOWE

Wierzę temu (komu?), kto ma niezbite dowody.

OKOLICZNIKOWE

Spotkajmy się wtedy (kiedy?), gdy zajdzie słońce.

ZADANIA

Dokonaj analizy poniższych zdań.

1. Pójdę na spacer wtedy, gdy przestanie padać, a ty możesz zrobić to, co zechcesz.
2. Dzisiaj cały dzień czytałem, odrabiałem lekcje i trenowałem, więc jestem zmęczony.
3. Uwielbiam kino i teatr.
4. Prawdziwy człowiek jest twardszy od najtwardszego głazu.
5. Wyjechałem na wycieczkę, o której od dawna marzyłem.
6. Długotrwała praca przed komputerem może mieć niekorzystny wpływ na zdrowie człowieka.

ŚRODKI STYLISTYCZNE

- Anafora
 - Antonimy
 - Apostrofa
 - Archaizm
 - Epitet
 - Eufemizm
 - Frazeologizm
 - Homonimy
 - Inwokacja
 - Neologizm
 - Oksymoron
 - Ożywienie/animizacja
 - Porównanie
 - Porównanie homeryckie
 - Powtórzenie
 - Prozaizm
 - Przenośnia
 - Przerzutnia
 - Pytanie retoryczne
 - Synonimy
 - Uosobienie
 - Wyliczenie
 - Wyrazy dźwiękonaśladowcze (onomatopeja)
 - Zdrobnienie
 - Zgrubienie
-

ZADANIA

Rozpoznaj środki stylistyczne w utworach poetyckich.

- D. Naborowski, *Do Anny*: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/naborowski-do-anny.html>
- A. Mickiewicz, *Oda do młodości*: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/oda-do-mlodosci.html>
- B. Leśmian, *Wyszło z boru*: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/laka-w-malinowym-chrosniaku-wyszlo-z-boru.html>
- J. Kochanowski, *Tren V*: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/treny-tren-v.html>
- W. Szymborska, *Monolog dla Kasandry*:
https://poezja.org/wz/Szymborska_Wis%C5%82awa/21/Monolog_dla_Kasandry

POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA

Błąd	Poprawna forma
w dniu dzisiejszym	dzisiaj
wziąć/wziółem	wziąć/wziąłem
przekonywujący	przekonywający/przekonujący
mimo, że	mimo że
pyta się, czy	pyta, czy
okres czasu/tydzień czasu	okres/tydzień
przed, którym	, przed którym
tą książkę	tę książkę
przyglądać się sąsiadą	przyglądać się sąsiadom
odnośnie tego	odnośnie do tego
między ziemią i niebem	między ziemią a niebem
Mały Książę	Mały Książę
po niżej/ w skutek/do około	poniżej/wskutek/dookoła
chcieli by	chcieliby

ORTOGRAFIA W PIGUŁCE

ZASADY PISOWNI „RZ”

- „rz” pisze się, gdy wymienia się na „r”, np. *tworzyć – twórca*;
- „rz” występuje po spółgłoskach, np. *drzewo, krzak*
- **WYJĄTKI:** *Rzymianie rzadko rzucają rzodkiewkami przez rzekę.*

ZASADY PISOWNI „Ż”

- „ż” pisze się w częstkach: *ża-/żo-/żu-/ży-*, np. *żonkil, życie*
 - „ż” pisze się, gdy wymienia się na: *g/z/s/dz/h/ż*, np. *dróżka – droga*
-

ORTOGRAFIA W PIGUŁCE

ZASADY PISOWNI „H”

- „h” pisze się, gdy wymienia się na „ż”, np. *druhna* – *drużyna*
- „h” pisze się po „z”, np. *zharmonizować*

ZASADY PISOWNI „CH”

- „ch” pisze się, gdy wymienia się na „sz”, np. *cicho* – *cisza*
- „ch” pisze się po „s”, np. *scharakteryzować*
- „ch” pisze się na końcu wyrazu, np. *puch*
- **WYJĄTEK:** *druh*

ORTOGRAFIA W PIGUŁCE

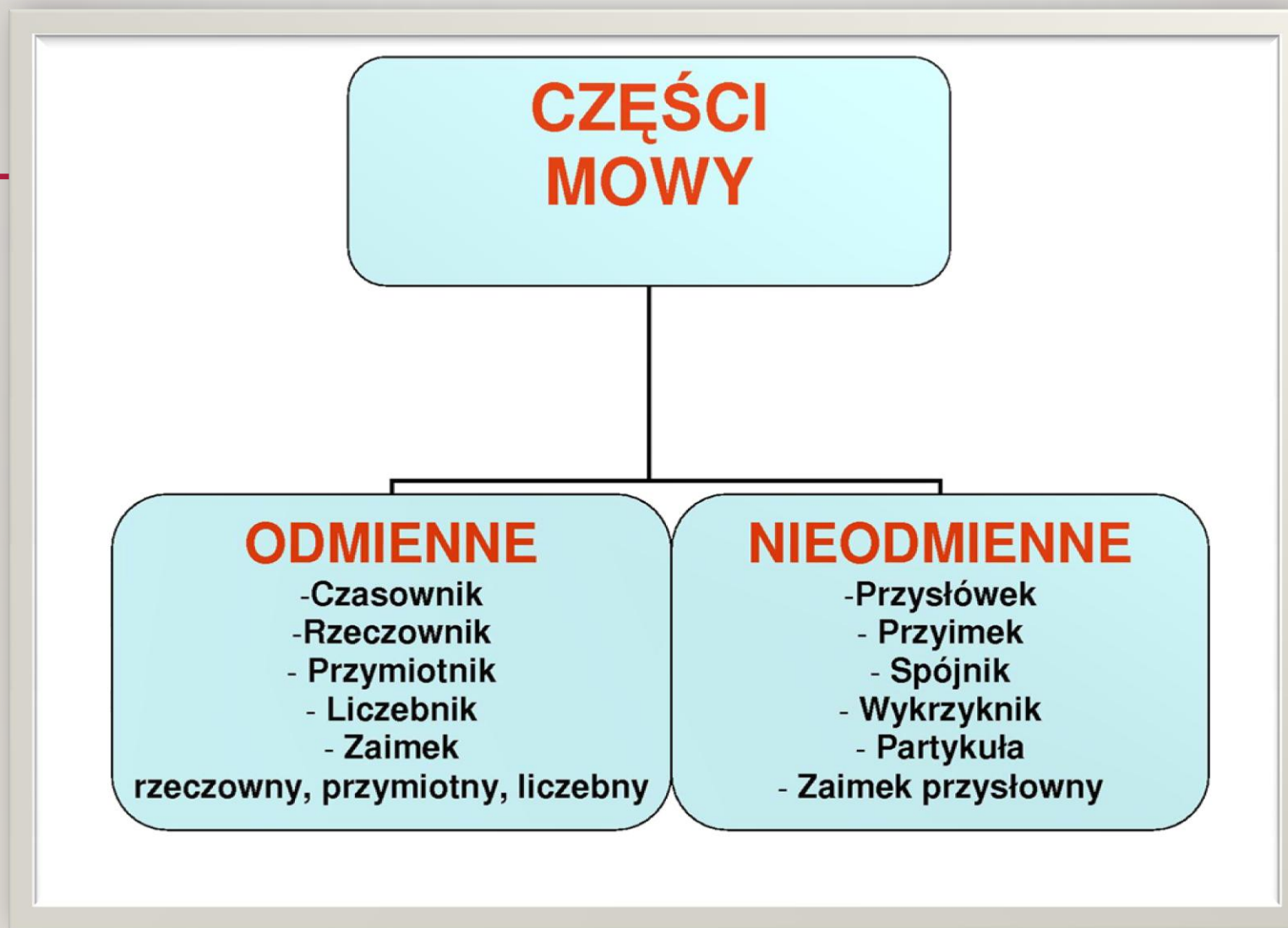
ZASADY PISOWNI „Ó”

- „ó” pisze się, gdy wymienia się na o/e/a, np. *wzór* – *wzory*
- „ó” pisze się w zakończeniach „ów”, np., *zapasów*
- **WYJĄTKI:** *skuwka, zasuwka, wsuwka*

ZASADY PISOWNI „U”

- „u” pisze się na początku wyrazu, np. *ustawa*
 - „u” pisze się w zakończeniach typu „-utki/-uś”, np. *cieniutki*
 - **WYJĄTKI:** *ósmy, ówczesny*
-

CZĘŚCI MOWY

ZADANIA

Nazwij części mowy.

❖ malutki

❖ krzyczeć

❖ obok

❖ wzięty

❖ królestwo

❖ miłościwie

❖ hałas

❖ prawy

❖ czytanie

❖ podstępny

❖ mnie

❖ czas

❖ gruboziarnisty

❖ najgorzej

❖ kilkanaście

❖ dramatyczny

❖ wiązanie

❖ więc

❖ pierwszy

❖ krytyka

ZADANIA

Wskaż wszystkie możliwe kategorie gramatyczne. Rozpoznaj części mowy.

- wzięliśmy –
- miastem –
- przeszlibyście –
- idź! –
- na pustyni –
- ode mnie –
- (z) paprociami –

LEKTURY

Uporządkuj swoją wiedzę dotyczącą lektur obowiązkowych. Uzupełnij tabelę. Tam, gdzie nie można wpisać żadnych informacji, postaw znak „-”.

Autor	Tytuł	Czas akcji	Miejsce akcji	Bohaterowie	Wydarzenia	Dodatkowe informacje
	„Na zdrowie”					
		XIX wiek	Londyn			
						wątek gł.: spór o zamek
			jezioro Świtez			
				Zosia, Widmo itd.		
A. Kamiński						
			Aspinwall			
	„Balladyna”					
			Soplicowo			
		I wiek n.e.				

BIBLIOGRAFIA/NETOGRAFIA

1. Materiały graficzne pochodzą ze stron internetowych: akatja.pl; mala275.blogspot.com; szostkazpolskiego.pl; scholaris.pl (dostęp: 29.05.21r.).
2. Utwory poetyckie pochodzą ze stron internetowych: wolnelektury.pl; poezja.org (dostęp: 29.05.21r.)